

**КОЛЕДЖ ВИЩОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ
«КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ РИНКОВИХ ВІДНОСИН»**

СХВАЛЕНО

Вченою радою ВНЗ «Київський
університет ринкових відносин»

„31” 08 20 22

Протокол № 1

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Ректор ВНЗ «Київський університет
ринкових відносин»

Ірина Черевань

20 22

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО СИСТЕМУ НАСКРІЗНОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ
ЗДОБУВАЧІВ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ
КОЛЕДЖУ ВИЩОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ
«КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ РИНКОВИХ ВІДНОСИН»**

1. Загальні положення

1.1. Положення про систему наскрізного контролю знань здобувачів фахової передвищої освіти Коледжу Вищого навчального закладу «Київський університет ринкових відносин» (далі – Положення) розроблено відповідно до частини п'ятої статті 8 Закону України «Про освіту», підпункту 5 пункту 4 та пункту 8 Положення про Міністерство освіти і науки України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16 жовтня 2014 року № 630, Закону України «Про фахову передвищу освіту» від 09.08.2019 р. №2745-УІІ, наказу Міністерства освіти і науки України від 08.02.2022 № 130, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 16 березня 2022 р. за № 328/37664 «Про затвердження Порядку визнання у вищій та фаховій передвищій освіті результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти».

Система навчання у коледжі – багатогранний процес, який складається із цілого ряду взаємопов'язаних елементів. Серед них важливе місце посідає контроль знань, організація зворотного зв'язку, як засобу управління освітнім процесом. Особливої актуальності організація контролю знань набуває у зв'язку з посиленням ролі самостійної роботи студентів, зменшенням аудиторного навантаження. Посилена увага до проблеми контролю знань викликана необхідністю визначити ступінь підготовленості студентів, потребою постійного удосконалення системи навчання.

Перевірка і оцінка знань передбачають виконання шести основних функцій: контролюючої, навчальної, виховної, організаційної, розвиваючої та методичної.

Перевірка і оцінка знань – одна з форм державного контролю.

Показники контролю знань студентів є основою для судження про результати навчання, для вирішення питань призначення стипендії, переведення на наступний курс, випуску з навчального закладу, видачі диплома. Дані про результати контролю знань студентів слугують основними показниками, за якими проводять рейтинг студентів, оцінюють роботу викладачів, академічних груп, курсів, відділень та коледжу в цілому.

Перевірка і оцінка знань студентів за правильної їх організації підпорядкована не лише цілям контролю, але і цілям навчання, вони завжди певною мірою залежать від педагогічної майстерності викладача.

Як активний учасник освітнього процесу, викладач повинен не тільки надавати студентам певну інформацію або організувати отримання та сприйняття інформації з інших джерел, але одночасно мати вичерпні відомості про те, як виконується ця робота, яка кількість і якість засвоєних знань.

Завдання викладача і студента полягають у тому, щоб у процесі перевірки та оцінки знань виявити справжній стан знань, вмінь і навичок і тим самим допомогти студенту раціонально організувати навчальну роботу.

Успіх рішення даного завдання безпосередньо залежить від суворого дотримання викладачем дидактичних принципів контролю знань: дієвості, системності, індивідуальності, диференціювання, об'єктивності і єдності вимог.

Усі принципи контролю знань студентів тісно пов'язані між собою і у сукупності визначають вимоги до форм та методів перевірки і оцінки знань, тобто визначають систему їх контролю, порядок здійснення контролю знань студентів.

2. Система контролю знань студентів

Система наскрізного контролю знань студентів є складовою частиною навчального плану і затверджується як єдиний документ. За місцем, яке посідає контроль у навчальному процесі, розрізняють попередній (вхідний), поточний, рубіжний і підсумковий контроль.

2.1. Попередній контроль (діагностика вхідного рівня знань студентів) застосовується як передумова для успішного планування і здійснення вивчення дисциплін. Він дає змогу визначити наявний рівень знань студентів для використання їх викладачем як орієнтиру до рівня складності викладання матеріалу, форм та методів проведення занять.

Вхідний контроль знань проводиться, як правило, після зарахування абітурієнтів на навчання – на I курсі (для студентів бази 9 класів) з предметів шкільної підготовки за курс 9 класу та на II курсі з предметів, які вивчалися раніше і забезпечать засвоєння дисциплін рівня початкової вищої освіти, передбачених навчальними планами.

Різновидом попереднього контролю є перевірка і оцінка залишкових знань. Його проводять через деякий час після підсумкового іспиту (заліку) з певної дисципліни з метою перевірки міцності знань та визначення вихідного рівня знань із забезпечуючих дисциплін для можливості сприйняття нових.

Зміст знань, форми і методи здійснення попереднього контролю визначають циклові комісії.

2.2. Поточний контроль знань – це органічна частина всього педагогічного процесу, є засобом виявлення ступеня сприйняття (засвоєння) навчального матеріалу. Управління навчальним процесом можливе тільки на підставі даних поточного контролю.

Завдання поточного контролю зводяться до того, щоб:

- 1) виявити обсяг, глибину і якість сприйняття (засвоєння) матеріалу, що вивчається;
- 2) визначити недоліки у знаннях і намітити шляхи їх усунення;
- 3) виявити ступінь відповідальності студентів і ставлення їх до роботи, встановити причини, які перешкоджають їх роботі;
- 4) виявити рівень опанування навичок самостійної роботи і намітити шляхи і засоби їх розвитку;
- 5) стимулювати інтерес студентів до змісту дисципліни і їх активність у пізнанні.

Головне завдання поточного контролю – допомогти студентам організувати свою роботу, навчитися самостійно, відповідально і систематично вивчати навчальні дисципліни. Поточний контроль пов'язаний з усіма видами навчальної роботи і має навчити студентів бути готовими до перевірки знань з першого дня занять і повсякденно.

Перед початком викладання дисципліни викладач повинен довести до

відома студентів вимоги до системи контролю знань. При проведенні лабораторних, практичних та семінарських занять є обов'язковим поточний контроль підготовленості студентів до виконання конкретної роботи, виконання завдань з теми заняття, письмове оформлення роботи та її захист перед викладачем. Оцінки за видами аудиторної та самостійної роботи викладач заносить до журналу обліку навчальних занять.

2.3. Модульний контроль – це контроль знань студентів після вивчення логічно завершеної частини навчальної програми дисципліни. Модульний контроль є необхідним елементом навчального процесу. Частота проведення цього виду контролю визначається кількістю навчальних годин з дисципліни протягом навчального семестру.

2.4. Підсумковий контроль забезпечує оцінку результатів навчання студентів на проміжних або заключному етапах їх навчання. Він включає:

- семестровий (річний) контроль;
- державну атестацію студентів.

Семестровий контроль з певної дисципліни проводиться відповідно до навчального плану у вигляді семестрового екзамену або заліку в терміни, встановлені графіком навчального процесу та в обсязі навчального матеріалу, визначеного робочою програмою дисципліни. Форма проведення семестрового контролю (усна, письмова, комбінована, тестування тощо), зміст і структура екзаменаційних білетів (контрольних завдань), критерії оцінювання визначаються рішенням відповідної циклової комісії та зазначаються у робочій програмі навчальної дисципліни й доводяться до відома студентів на першому занятті.

Семестровий екзамен – це форма підсумкового контролю засвоєння студентом теоретичного та практичного матеріалу з окремої навчальної дисципліни за семестр, що проводиться як контрольний захід згідно навчального плану та розкладу, що затверджується директором за 2 тижні до початку сесії.

Семестровий залік – це вид підсумкового контролю, при якому засвоєння студентом навчального матеріалу з дисципліни оцінюється на підставі результатів поточного та рубіжного контролю.

Семестровий залік планується за відсутності екзамену і не передбачає обов'язкової присутності студента на заліковому заході.

Студент вважається допущеним до семестрового контролю з конкретної навчальної дисципліни (семестрового екзамену, заліку), якщо він виконав всі види робіт, передбачені навчальним планом на семестр з цієї навчальної дисципліни.

Якщо студент під час екзаменаційної сесії має більше двох незадовільних оцінок, він може бути відрахованим з коледжу. Відсутність заліків з окремих навчальних дисциплін через невідпрацювання пропусків, невиконання необхідних практичних (лабораторних) робіт та ін. вважається, як незадовільна оцінка з навчальної дисципліни.

Якщо заліки не виставлені через поважну причину – хворобу студента, участь у спортивних змаганнях тощо, завідувачем відділення складається індивідуальний графік ліквідації заборгованості.

Студентам, що отримали під час сесії не більше двох незадовільних оцінок, дозволяється, на основі графіка, складеного завідувачем відділення, ліквідувати академічну заборгованість до початку наступного семестру.

Повторне складання екзаменів допускається не більше двох разів з кожної дисципліни; один раз – викладачу, другий – комісії, яка створюється розпорядженням директора коледжу.

Студенти, які не з'явилися на екзамені без поважних причин, вважаються такими, що одержали незадовільну оцінку.

Результати складання екзаменів і заліків оцінюються за чотирибальною (спецдисципліни) чи дванадцятибальною (загальноосвітні дисципліни) шкалою і вносяться у екзаменаційну відомість, залікову книжку, журнал обліку занять у графі «іспит», «залік».

В період екзаменаційної сесії після здачі всіх екзаменів директор коледжу, як виняток, має право дозволити повторну здачу одного екзамену з даної сесії та на старших курсах – повторну здачу не більше двох екзаменів з метою підвищення якості знань з окремих дисциплін, що вивчалися раніше.

Державна підсумкова атестація (ДПА) — іспити, які складають студенти на другому курсі по закінченні III та IV семестрів відповідно до навчального плану.

Перелік навчальних предметів, з яких проводиться державна підсумкова атестація у коледжі, визначає заклад освіти відповідно до освітньої програми. Обов'язковою є атестація з української мови у формі ЗНО.

Результати ДПА визначаються за 12-бальною шкалою за загальними критеріями оцінювання навчальних досягнень учнів. Бали, отримані за атестацію, виставляються окремо від річних балів. Результати ДПА заносяться до атестата про повну загальну середню освіту і враховуються при визначенні середнього бала відповідного документа.

Державна атестація для випускників освітньо-кваліфікаційного рівня молодший спеціаліст проводиться державною екзаменаційною комісією після виконання програми підготовки. Нормативні форми державної атестації (захист дипломного проекту, державний комплексний кваліфікаційний іспит) визначаються навчальним планом згідно з вимогами відповідної освітньо-професійної програми.

Основним завданням державної атестації є встановлення відповідності рівня якості підготовки випускників вимогам стандартів вищої освіти. За результатами успішної атестації видається диплом державного зразка про здобуття відповідного освітньо-кваліфікаційного рівня та отриману кваліфікацію.

До складання державних екзаменів чи захисту дипломного проекту допускаються студенти, які виконали всі вимоги навчального плану.

Державній комісії перед початком державної атестації завідувачами відділень подаються такі документи:

- списки студентів, допущених до складання державної атестації;
- зведена відомість про виконання студентами навчального плану і про отримані ними оцінки з теоретичних дисциплін, курсових робіт (проектів),

практик.

Студенту, який склав державний екзамен чи захистив дипломний проект, рішенням державної комісії присвоюється кваліфікація у відповідності до здобутої спеціальності і видається диплом встановленого зразка.

У тих випадках, коли складання студентом державної атестації не відповідає вимогам рівня атестації, державна комісія приймає рішення про те, що студент є неатестованим, про що записується у протокол засідання комісії.

Студент, який отримав незадовільну оцінку при складанні державної атестації, відраховується з коледжу. Йому видається академічна довідка встановленого зразка. Він має право на поновлення на умовах договору для повторної атестації в наступні терміни роботи ДЕК протягом трьох років.

Студенту, який виконав навчальний план, але не склав державного екзамену чи не захистив дипломного проекту через тяжку хворобу чи з іншої поважної причини (документально підтверджену), директор коледжу має право продовжити навчання до наступного терміну роботи державної екзаменаційної комісії.

Якщо студент не з'явився на засідання державної комісії для складання екзамену чи захисту дипломного проекту, то в протоколі комісії записується, що він є неатестованим у зв'язку з неявкою на засідання комісії.

Результати державної атестації оголошуються в день засідання ДЕК після оформлення протоколів державної комісії.

2.5. Виділяють ще й такі види контролю, як самоконтроль і директорський контроль.

Самоконтроль призначений для самооцінки студентами якості засвоєння навчального матеріалу з конкретної дисципліни. З цією метою у робочих програмах навчальних дисциплін та навчально-методичних посібниках, методичних розробках передбачаються питання для самоконтролю.

Директорський контроль призначений для перевірки якості навчального процесу, стійкості засвоєння знань, порівняння ефективності навчання студентів відповідно до нормативних вимог.

3. Критерії оцінювання та вимоги до атестації

3.1. Атестація здобувача освіти полягає у встановленні фактичної відповідності рівня його підготовки вимогам освітньо-професійної програми і проводиться екзаменаційною комісією (ЕК) після закінчення навчання за освітньо-професійним ступенем фаховий молодший бакалавр.

3.2. Екзаменаційна комісія перевіряє теоретичну та практичну підготовку випускника, вирішує питання про присвоєння йому освітньої кваліфікації, видачі державного документа про фахову передвищу освіту, опрацьовує пропозиції щодо поліпшення якості освітньої підготовки фахівців.

3.3. Робота ЕК проводиться у терміни, передбачені навчальними планами. Розклад роботи ЕК, узгоджений з головою комісії, затверджується

наказом керівника закладу освіти за погодженням директора коледжу і доводиться до загального відома здобувачів освіти та членів екзаменаційної комісії не пізніше, як за місяць до початку складання кваліфікаційних екзаменів

3.4. До складання кваліфікаційних екзаменів допускаються здобувачі освіти, які виконали всі вимоги індивідуального навчального плану.

3.5. Кваліфікаційний екзамен проводиться як комплексна перевірка компетентностей професійно-практичної підготовки здобувачів освіти з дисциплін, передбачених навчальним планом. Тривалість екзамену не повинна перевищувати 6 академічних годин за день. Форми і зміст завдань, кількість балів, які можна отримати, визначається випусковою цикловою комісією та доводиться до відома здобувачів освіти на початку семестру, в якому відбувається цей контрольний захід.

3.6. Результати складання атестації здобувачів освіти оцінюються за 100- бальною системою, національною шкалою та шкалою ЄКТС. Кожен член ЕК оцінює підготовку здобувача освіти, враховуючи повноту відповідей на питання, виконання практичних завдань.

3.7. Рішення ЕК приймається на закритому засіданні відкритим голосуванням звичайною більшістю голосів членів комісії, котрі брали участь у засіданні. При суперечливому результаті голос голови комісії є вирішальним. Рішення ЕК оголошується у день кваліфікаційного екзамену після оформлення протоколів засідання.

3.8. Здобувач освіти, який одержав незадовільну оцінку з кваліфікаційного екзамену, відраховується з коледжу і отримує академічну довідку.

3.9. Здобувач освіти, який не склав кваліфікаційного екзамену, допускається до повторного складання такого екзамену впродовж трьох років після закінчення навчального закладу.

3.10. Здобувачу освіти, який не склав кваліфікаційний екзамен з поважної причини (документально підтвердженої), директором коледжу може бути продовжений строк навчання до наступного терміну роботи екзаменаційної комісії із складанням кваліфікаційного екзамену, але не більше, ніж на один рік.

3.11. Підсумки атестації, хід ліквідації заборгованостей обговорюються на засіданнях циклових комісій. Дане засідання уповноважене заслуховувати як викладачів, так і студентів, що не встигають, та виробляти міри, заходи по попередженню чи ліквідації негативних наслідків атестації.

4. Прикінцеві положення

4.1. Зміни та/або доповнення до цього Положення вносяться в порядку, встановленому для його прийняття, та оприлюднюються на офіційному вебсайті Коледжу.